ꝛgul.

FVLMEN

IN VOTARIAM MONASTI-
cen, quod ea tuta conſcientia poſsit
& debeat relinqui, ad quendam
magni nominis olim Ab-
batem, nunc Chriſtia-
num.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

PER VRBANVM RHEGIVM.

Matth. 15.
*Omnis plantatio, quam non plantauit pa-
ter meus cœleſtis, eradicabitur.*

Magdeburgi apud Michaelem Lottherum.
M. D. XXXVII.

6

PIE ERVDI
TO ET INTEGERRIMO VIRO
N. *olim Abbati,* Vrbanus Rhegius,

Salutem in Domino.

PETEBAS A ME NVPER, *amicorum chariſsime, ut ſuccincta quadam inſtructione conſcientiam tuam de relinquenda uita Monaſtica erudirem, quod cum à ſummis noſtra ætate Theologis tam exacte ſit præſtitum, ut ea in re planè nihil queat à te deſiderari, Arbitrabar nec mihi decorum, nec tibi neceſſarium, ut eſſem prolixior. Quare quæ dilatari fuſiſsime poterant, conſulto in breuiſsima argumenta contraxi. Nam te uirum eruditum monere potius, quàm inſtruere uolui. Tu hoc qualecunq; officiolum pro noſtra amicitia boni conſules. Lunoburgi Anno* 1532.

QVI CREDIT EVANGELIO SALuatur, Qui uero non credit damnatur, Marci. 16.

SACRAE literæ ad ſalutem eruditos faciunt. 2. Timo. 3. Ergo ad Chriſtianam religionem, ad colendum Deum, & ad amandum proximum, ſatis eſt doctrinæ in ſacris literis, nec opus eſt addere alia, quibus colamus Deum, quia id eſſet contemnere ſpiritum ſanctum, quaſi inſufficientem Doctorem Eccleſiæ, in iis quæ ad iuſtitiam & ſalutem pertinent. Qui uult ergo Chriſtianus eſſe, debet Euangelio credere, obedire, & pro ſufficienti doctrina ſalutis habere, ſicut eam Paulus uocat Ephe. 1. Euangelium ſalutis. 1. Corinth. 15. Euangelium per quod ſalutem conſequimur.

His præmiſsis conſtat, conſcientiam tuto poſſe, imo debere, ſubſequentibus Euangelii rationibus & uerbis credere, inniti & ſic eam tranquillari. Nam conſcientia nulla re tranquillatur in tentationis certamine, quàm uerbo Dei.

SEQVVNTVR ARGVMENta firmiſsima, quibus Monachatus proſternitur, & Chriſtiana libertas declaratur & confirmatur.

1 Iſaiæ.29. Fruſtra me colunt, docentes doctrinas, mandata hominum.

Hoc unicum fulmen totam Monaſticen conterit & euertit funditus, Quia eſt ſtatus ex doctrinis & mandatis hominum, Ergo fruſtraneus & inutilis cultus. Chriſtus autem non uult habere inutiles cultores, ſed ueros, qui colunt patrem in ſpiritu & ueritate, ſicut inquit Ioan. 4. Veri adoratores adorabunt patrem in ſpiritu & ueritate.

Quis iam dubitat inutilia eſſe deſerenda, utilia amplectenda, niſi quis uelit eſſe inutilis Dei creatura, Deum & uerbum Dei contemnere.

2 Monaſtice non ſolum eſt inutilis, ſed erronea & contra Chriſtum, Ergo relinquenda ſicut alia peccata.

Antecedens

Antecedens eſt uerbum Chriſti Domi-
ni ac Dei noſtri in æternum benedicti,
Lucæ.11. Qui non eſt mecum,contra me
eſt, Qui non mecum colligit,diſpergit.
Iam uide, Monaſtice obtrudit præcepta
hominum pro cultu Dei,tanquam utilia
& poſt uotum neceſſaria. Chriſtus pro-
nunciat ea inutilia. Ergo Monaſtice pu-
gnat contra Chriſtum, & non colligit
cum Chriſto, ſed diſpergit. Iam nemo
poteſt dubitare,ea eſſe relinquenda,quæ
contra Chriſtum ſunt.

Monaſtice non ſolum habet traditio- 3
nes humanas,ſed & diabolicas, Ergo re-
linquenda.

Antecedens probatur. Prohibere ma-
trimonium & cibos, ſunt dæmoniorum
doctrinæ.1.Timot.4.Sed Monaſtice ob-
trudens uota ſua, prohibet coniugium
& cibos, Ergo habet doctrinas diaboli-
cas.

Iam conſidera quod Spiritus ſanctus,
qui hæc prædixit in ultimis temporibus
futura,præmonuit nos, ut ab iis doctri-

nis & erroribus fugeremus. Qui ab iis non fugit celerrime, ſpernit ſpiritum ſanctum, uelut monitorem mendacem, quod eſt blaſphemia. Sanctus Paulus. 1. Tim. 4.

Nota certo. dicit, Spiritus autem certo loquitur, quod in poſterioribus temporibus deſciſcent quidam à fide, attendentes ſpiritibus impoſtoribus ac doctrinis dæmoniorum, per ſimulationem falſiloquorum, cauterio notatam habentium conſcientiam, prohibentium contrahere matrimonium, iubentium abſtinere à cibis, quos Deus creauit ad ſumendum cum gratiarum actione fidelibus, & his qui cognouerunt ueritatem, quod quicquid creauit Deus, bonum ſit, & nihil reiiciendum, ſi cum gratiarum actione ſumatur. Sanctificatur enim per ſermonem Dei ad precationem. Sanctus Ambroſius in hunc Pauli locum ſic ſcribit. Quæ ſibi ſpiritus ſanctus futura reuelauerit, ad inſtructionem Eccleſiarum & cautelam non tacet (ſcilicet Paulus) ut præmonitæ Eccleſiæ ſollicitæ ſint, ne ab huiuſmodi hominibus circumueniri poſſint. Quid enim tam clarum, tamq; apertum ad euitandos aut

dos aut

dos aut magis condemnandos huius doctrinæ peſtiferæ uiros potuit manifeſta uoce præfari, niſi ut aſſeuerationem eorum fallacem ac ſimulatam doctrinam dæmoniorum nuncuparet, ut cum huius aſſeuerationis ſermones audiuntur, â Diabolo compoſita eſſe doctrina hæc ſciretur. Hæc ille.

In ultimis temporibus, inquit Spiritus ſanctus, quibus Euangelium magni Dei prædicari cœpit, exorituros eſſe homines quoſdam, qui relicto fonte illo uiuo Deo, ciſternas ſequentur, quæ non poſſunt continere aquam, ut Propheta Hieremias.2. loquitur, hoc eſt, â fide in Chriſtum & â uerbo Dei, ad humanas conſtitutiones & doctrinam dæmoniorum deficient. Et quidem doctrinam dæmoniorum, ne quis dubitet quæ & qualis ea ſit, apertis uerbis nominat, nempe prohibere coniugium, & cibos. Coniugium autem Deus ipſe inſtituit Gene. 2. ubi inquit, Et erunt duo in carne una. Et præcepit eis, ut unâ creſcerent multiplicarenturq́. Iheſus Chriſtus uerus Dei filius,

coniugium tanquam patri gratiſsimum, ſua præſentia & quodam miraculo in Cana Galileæ honeſtauit atq; commendauit. Spiritus ſanctus, qui eſt ſpiritus ueritatis Ioan. 15. coniugii ſanctimoniam confirmauit Heb. 13. Honorabile, inquiens, eſt inter omnes coniugium, & cubile impollutum. Scortatores autem & adulteros iudicabit Deus. Cum igitur coniugium à condito mundo à Deo ipſo inſtitutum atq; ordinatum, à Chriſto primo ædito miraculo magnifice honoratum, & à ſpiritu ſancto confirmatum ſit, bonum & uenerandum eſt coniugium, & omnibus hominibus liberum. Quiſquis autem aliter docet, blaſphemia adficit ſanctam & uenerandam Trinitatem, & diabolicam doctrinam adfert. Sed Monaſtice coniugium prohibet, & delectum ciborum habendum eſſe, contra uerbum Dei docet, Ergo in Trinitatem uenerandam eſt blaſphema & diabolica. Quare fugienda, deteſtanda execrandaq; tanquam præſentiſsimum animarum uenenum.

4 Omne peccatum eſt uitandum.

Mona-

Monaſtice eſt ſtatus ex multis peccatis conflatus, Ergo relinqui debet.

Minor patet Roma. 14. Omne, quod non ex fide, peccatum eſt. Monaſtice non eſt ex fide, quia non habet pro ſe uerbum & mandatum Dei. Vbi autem uerbum Dei non eſt, ibi nulla poteſt eſſe fides. Et qui uitæ genus ingreditur, quod Deo non probatur (id genus uitæ Deo non placet, quod non habet mandatum Dei) is uiuit in perpetuis peccatis. Sic ueſtiri, nec alium ueſtium ſumere habitum, hoc die aut menſe abſtinere á certis cibis, Prioribus obedire, parentes deſerere, abiurare nuptias, & alia Monachorum opera, nec iubentur nec conſuluntur, nec habent in ſcripturis exempla, Ergo nemo poteſt credere ea placere Deo. Imo cum ſine uerbo Dei ſint, & ideo ſine fide ſcimus ea diſplicere Deo, cui nemo placet ſine fide, Heb. 11. Ergo cum fiducia relinquenda eſt Monaſtice, ut ſtatus Deo diſplicens.

Quicquid directe repugnat Chriſto & 5
eius meritis, eſt erroneum, blaſphemum

& ſine dilatione relinquendum.

Talis eſt Monaſtice, Ergo

Maior notior eſt, quàm ut probatione egeat. Minor probatur ſic. Scriptura ſancta Chriſto & eius meritis uel operibus tribuit eam gloriam, ut ſola iuſtitiæ Dei ſatisfaciant, peccata & mortem deleant, ab æterna damnatione liberent, quia ipſe ſolus eſt noſter redemptor, Per ipſum ſolum habemus remiſsionem peccatorum, iuſtitiam & ſalutem, ſicut ſequentia teſtimonia clare docent.

Iſaiæ. 53. Ipſe uulneratus eſt propter iniquitates noſtras, attritus eſt propter ſcelera noſtra. Diſciplina pacis noſtræ ſuper eum, & liuore eius ſanati ſumus.

I. Timoth. 2. Vnus Deus, unus etiam conciliator Dei & hominum, homo Chriſtus Iheſus, qui dedit ſemetipſum precium redemptionis pro omnibus.

I. Ioan. I. Sanguis Iheſu Chriſti filii eius emundat nos ab omni peccato.

I. Timo.

1.Timoth.1. Certus ſermo & dignus quem modis omnibus amplectamur, quod Chriſtus Iheſus uenit in mundum, ut peccatores ſaluos faceret.

Roma.3.4.5.Acto.10.Hebrae.per totum. 1.Corinth.1. Titum.2. Galat. 1.2.3. Breuiter hæc eſt potiſsima ſcripturæ pars de Chriſto. Si enim Chriſtus non delet peccatum, placat Deum, iuſtificat & ſaluat, Dicat mihi Monachus, Ad quid Chriſtus miſſus eſt à patre? Cur mortuus eſt? Quid ualet eius ſacrificium in cruce? Quid precioſus ſanguis agni immaculati? Quid facit eius reſurrectio? Quid agunt omnia quæ fecit & paſſus eſt? Illa non fruſtra facta ſunt. Quid ergo impetrarunt? Non poteſt quiſquam dicere alium fructum quàm ut homo per illa reconcilietur Deo, accipiat remiſsionem peccatorum, iuſtificetur & ſaluetur. Iam ſi per Chriſti opera & paſsiones conſequimur reconciliationem, peccatorum ueniam & uitam æternam. Ergo non per noſtra opera, uel præcepta à Deo, uel inuenta ab hominibus, Sed Monaſtice hāc

gloriam

gloriam ſibi & ſuis operibus adſcribit, quia per hoc uiuendi genus uult ſeruire Deo,& ei ſatisfacere pro peccatis, Ergo repugnat Chriſto, & eius merita reiicit, Ergo eſt blaſphema & mox relinquenda. Nam iuxta uerba Petri. 2.Petri. 2.Chriſtum negat.

6 A quibus nos Apoſtoli ſuis monitis abſterrent,ea ut ſaluti contraria ſunt relinquenda. Apoſtoli à ſectis perditionis, quæ Chriſtum negant,iubent cauere, Ergo eas debemus relinquere.

Maior eſt nota. Minor eſt.2.Petri.2. Erunt falſi doctores,qui introducent ſectas perditionis. Illæ ſectæ negant Chriſtum redemptorem.Et talis eſt Monaſtice,quia dum per opera propria uult iuſtificari & ſaluari, negat redemptionem per Chriſtum factam, qua ipſe nos redemit,& ſuo ſanguine à peccatis mundauit, & propriis meritis iuſtificauit, Ergo eſt ſecta perditionis accelerans ſibi celerem interitum.Iam quis dubitat ab interitu eſſe fugiendum.

Omnis

Omnis ſtatus habens ſpeciem pietatis 7
& abnegans uiam eius eſt contra Deum & cauendus. 2. Timoth. 3.

Monaſtice eſt talis, Ergo

Minor probatur, quia ſimulat fidem & non habet fidem in Chriſtum, ſed in ſua opera. Simulat charitatem, & tantum curat ſe & negligit proximum. Ieiunat non uere, ſed mercenarie. Continet ſe à coniugio, ſed opinione falſa, quod coniugio cultus Dei impediatur. Orat, ſed in multiloquio ſine intellectu & fide. Caſtigat carnem, ſed ut multa mereatur, & cruce electitia. Omnia habent tantum ſpeciem & nitorem pietatis, ſed non habent finem legis, id eſt, Chriſtum, non *Roma. 10.*
habent finem præcepti, id eſt, charitatem *1. Timot. 1.*
ex puro corde, conſcientia bona & fide non ficta. Iam ſcimus quod fides per charitatem efficax, eſt noſtra coram Deo pietas, quam abnegat Monaſtice, dum per opera quærit iuſtificationem & ſalutem, Ergo fugienda eſt.

Iam dicat mihi Monachus, utrum tria 8
uota ſubſtantialia ſint lex, uel non. Si reſpondet

ſpondet quod non, iam abſoluit me à uotis, quia non ligant. Si ſunt lex, Iam omnia ea poſſum contra uotarias leges adducere, quæ Paulus diſſeruit de lege & operibus eius in Romanis & Galatis. Si enim euacuati à CHRISTO ſunt, qui in lege iuſtificantur, & à gratia exciderunt, Gala. 5. hoc eſt, ſi CHRISTVM & gratiam eius abiiciunt & negant, atq; ideo in peccatis ſuis manent, Ergo multo magis Chriſtum reiiciunt, qui per hominum leges & adinuentiones uolunt iuſtificari. Si ergo per uota uelle iuſtificari, impietas eſt, contra Chriſtum, relinquenda ſunt uota, & in libertatem Chriſtianam redeundum.

Iam quilibet Chriſtianus ſibi etiam dictum credat, quod Spiritus ſanctus Galat. 5. tam grauiter & ſerio admonet dicens. In libertate qua Chriſtus nos liberauit, ſtate, & ne rurſus iugo ſeruitutis implicemini. Si ſic nos Apoſtolus à lege Dei & operibus ad Euangelium Chriſti auocat, quomodo nunc nos â ſtultis hominum deuteroſibus abſterreret, quas

ubiq;

ubiq; tanto zelo condemnat?

Stat ut Marpeſia cautes uerbum Spi- 9
ritus ſancti, Non iuſtificatur homo ex
operibus legis, ſed per fidem Iheſu Chri-
ſti, in Romanis & Galatis.

Ergo omnes aliæ uiæ parandæ iuſtificationis & ſalutis, qualis eſt uotaria religio, ſunt erroneæ, ducunt recta ad interitum, & ſunt blaſphemæ in Chriſtum. Quis ergo piorum in eis manere tuta conſcientia poterit?

Non facit ad rem, quod hoſtes Chri- *Obiectio.*
ſti ex Pſal. 75. citant, Vouete & reddite.
Quia uel uota eo loco ſunt gratiarum *Reſponſio.*
actiones & laus Dei pro ſuis beneficiis, ut
plerunq; in Pſalmis, uocabulum uotum
accipitur, uel ſunt uota illa legalia olim
in Iudaiſmo offerri ſolita. Vtroq; modo
nihil faciũt pro aduerſariis, quia laudem
Deo dare, omnes Chriſtiani debent. Et
non eſt cucullum geſtare, & Monachum
agere. Vota legis nihil nos obligant. Voueamus iuxta uerbũ Dei, & reddamus Deo,

cui

cui in baptiſmate nos perpetuam ſeruitutem uouimus.

10 Præterea uoti baptiſmalis perſolutio, non compatitur ſecum uota Monaſtica, quia in baptiſmate uouemus Chriſto nos & noſtra, quod uelimus porro Euangelio credere & pie uiuere. Qui autem per uota ſperat iuſtificationem, & non pure per Chriſtum, ille non credit Euangelio, quod tam clare ubiq; clamat, Nos ſola fide in Chriſtum, non noſtris meritis, ſed gratia Dei iuſtificari, Ergo Papiſtice uouens non poteſt eſſe Chriſtianus, & negat ea, quæ in baptiſmate uouit. Cogitur ergo alterutrum ex his uotis abiicere. Si ſequitur uotum Monachorum, & relinquit uotum baptiſmi, tunc negat baptiſmum, So iſt er ein abtrinniger verleugneter Chriſt, das iſt ein zwifachtigkeit. Si uult, ut debet, ſub pœna æternæ damnationis ſeruare uotum baptiſmatis, tunc cogetur uota hominum reiicere, quia ſunt incompatibilia, Ergo læto animo relinquenda ſunt uota Monaſtica, & libertas Chriſtiana eſt amplectenda.

Nulla

Nulla doctrina per ſpiritum ſanctum excommunicata excommunicatione latæ ſententiæ eſt Chriſtiano tenenda, ſed abiicienda, Monaſtica eſt huiuſmodi, Ergo abiicienda.

Minor probatur Galat. I. Si nos, aut Angelus de cœlo prædicauerit uobis Euangelium, præter id, quod prædicauimus uobis, anathema ſit. Hic uides non ſolum nulli Benedicto, Bernhardo, Dominico, Franciſco, ſed ne Angelicis quidem ſpiritibus, qui tamen beatificam Dei faciem ſemper beati intuentur, licere ut aliam doctrinam Chriſti Eccleſiis obtrudant, quàm Euangelium. Iam ſcimus, quod Euangelium ubiq; docet, Quod ſola fides in Chriſtum, ex mera Dei miſericordia per Chriſtum in uerbo eius hominem digne & ſufficienter iuſtificat & ſaluat, & quod nullo opere, nulla lege, Chriſtiano opus eſt ad ſalutem merendam, cum per fidem liber ſit ab omni lege, & ex mera libertate omnia faciat gratuito, quæcunq; facit, nihil quærens aut commodi aut ſalutis (cum iam ſatur &

Baſis totius cauſæ.

ſaluus ſit gratia Dei, ex fide ſua) ſed ſo-
lum beneplacitum Dei.

Sed Monaſtica doctrina eſt alia & di-
uerſa, quia docet contrarium, ſcilicet, nos
noſtris bonis intentionibus, operibus &
uotis iuſtificari, Ergo eſt excommunica-
ta. Quare qui dubitat, an bona conſcien-
tia poſsit relinquere Monaſticen, & liber-
tate Chriſtiana uti, Idem dubitat, an bo-
na conſcientia poſsit renunciare Diabo-
lo, & mendaciis eius, quod eſt abſurdo
abſurdius. Quod enim Monachi glori-
antur ſuam uotariam ſuperſtitionem eſſe
compendiariam uiam Euangelii, eſt men
dacium & blaſphemia. Euangelium per
ſe eſt compendiaria uia ad iuſtitiam &
ſalutem Roma. 1. Euangelium eſt poten-
tia Dei ad ſalutem omni credenti. Nul-
lus ſordidus cucullus potuit meliorem &
breuiorem uiam ad ſalutem excogitare,
quàm docuit ſpiritusſanctus. Et uide-
mus uotariam doctrinam plane uerbo
Dei, & fidei eſſe contrariam, ut ex ſupra-
dictis liquet.

Adhæc

Adhæc libertas Euangelica nobis ma-nutenenda eſt ex præcepto Apoſtoli Ga-lat. 5. Illa nihil aliud eſt, quàm conſcien-tiæ libertas, quod ab opinione falſa ope-rum noſtrorum plane libera eſt, perſuaſa nullis operibus noſtris, ſed ſolius Chriſti operibus & meritis nos iuſtificari, ita ut in nulla noſtra opera confidat, ſed tan-tum hæreat abſolutiſsime in operibus & meritis Chriſti, per quæ ſola poteſt libe-rari ab omnibus peccatis & malis, quæ merita in baptiſmate ſunt nobis Chri-ſtianis donata. Stat enim ſententia, quod ſola fides in Chriſtum homini neceſſaria eſt ad iuſtitiam & ſalutem. Ergo quæ Monachus uouit, ad iuſtitiam & ſalutem non ſunt neceſſaria. Ergo poſſunt ob-mitti ſine periculo iuſtitiæ & ſalutis. Sed uotaria Monaſtice docet illa uota obmitti non poſſe ſine mortali peccato, ergo facit ea neceſſaria contra Chriſtia-nam libertatem. Eſt ergo impia & aduer-ſaria Chriſtianæ libertati, quæ nobis pre-cioſiſsimo Chriſti ſanguine parta eſt, quam ſi relinquis, non es Chriſtianus. Non licuit tibi illam libertatem, quæ eſt

Libertas Chriſtiana.

 diuini

diuini iuris per hominum ſtatuta relin-
quere, niſi ſimul uolueris Chriſtum ne-
gare, per quam etiam hominum traditio-
nes fiunt liberæ, ut poſsint bona conſci-
entia derelinqui. Ad hanc libertatem ſer-
uandam reuocat nos etiam Apoſtolu
Coloſ. 2. Si mortui eſtis cum Chriſto ab
elementis mundi, quid quaſi uiuentes in
mundo decretis tenemini?

13 Votum non eſt cenſendum, niſi quod
pium eſt, & Dei præceptis conſenta-
neum. Monaſtica uota præceptis Dei
ſunt contraria, Ergo impia, & per conſe-
quens, non uota. Sic enim Eccle. 5. uult
ſapiens, Deo reddi quæ promiſſa ſunt.
Sed Deus non recipit quæ ſunt contra
uerbum diuinum. Ideo ſapiens ſtatim
ſubiungit, Diſplicet Deo infidelis & ſtul-
ta promiſsio. Qualis eſt promittere aut
uouere paupertatem, cum interim nihil
tibi deſit, Caſtitatem, quæ non eſt in ma-
nu tua, Obedientiam, quam alioqui iux-
ta Euangelium debes maioribus à Deo
conſtitutis. Vouere illa tria, eſt mera
ignorantia Euangelii & impietas, quia
Euan-

Iuxta Latinam uerſionem.

Euangelico præcepto alioqui obligamur ad paupertatem & obedientiam. Quid igitur uouemus? Et cum. 1. Cor. 7. unuſquiſq; proprium donum habeat ex Deo, alius quidé ſic, alius autem ſic. Certe cui continentiæ donum non eſt datum ſpecialiter, huic uirginitatis uotum eſt impoſsibile. Ideo eodem loco ſubiungit Paulus, Quod ſi ſe non continent, contrahant matrimonium, Nam melius eſt nubere, quàm uri. Pœniteat nos igitur ſtulti & impii uoti, & cognita ueritate fruamur libertate per Chriſtum parta. Hieronymus & Lyranus concorditer docent, Votum non eſſe, niſi quod eſt poſſibile, & in honorem Dei cedit. Et qui inter Scholaſticos plus ſpiritus habuiſſe uidetur cæteris Bonauentura in. 4. ſenten. diſt. 28. palam dicit, quæ ad diſpendium ſalutis uergunt, ſub uotum cadere non poſſunt, cum uotum debeat habere tres comites, Iuſtitiam, Iudicium, Veritatem, ſicut Iuramentum.

Certe ſe ad ea obligare, quæ Dei mandatis contraria ſunt, uergit in diſpen-

dium ſalutis. Sed talia ſunt uota Mona-
ſtica. Ideo non licite ſunt facta, & non
habentur apud Deum pro uotis. Igitur
citra dilationem ſunt reiicienda. Maior
eſt nota. Minor probatur. Quia uota
Monaſtica pugnant contra fidem in pri-
mo præcepto. Nam docent opera quæ-
dam contra fidem in Chriſtum, quam
ſuis doctrinis extinguunt. Pugnant con-
tra honorem, laudem, & confeſsionem
nominis diuini in ſecundo præcepto,
quia tribuunt ſibi ſanctitatem & uim de-
lendi peccata, & ita non ſanctificant no-
men Dei, non dant gloriam Chriſto, ſed
ſuo nomini. Nam docent non in Chri-
ſti, ſed in ſuo nomine peccatorem iuſtifi-
cari, ſaluari, cœlum mereri, cum tamen
aliud nomen non ſit ſub cœlo datum
inter homines, in quo oporteat nos ſal-
uos fieri, quâm nomen Iheſu Chriſti Na-
zareni, ſicut ſanctus Petrus Acto. 4. clare
nos docet. Pugnant contra gratiam Dei
in nobis operantem, nos ſanctificantem,
Et propria opera erigunt, quibus ſe ſan-
ctificent. Verum ſabbathum Deo non
ſabbatizant, quod eſt contra tertium
præ-

præceptum. Pugnant etiam uota illa contra charitatem in ſecunda tabula, quia in ſpiritualibus & ſecularibus quærunt Monachi, non quæ proximi, ſed quæ ſua ſunt, habent propria merita, proprias coronas, ſuo uentri conſulunt, proximos, imo proprios parentes negligunt. Semper habent manus extenſas ad accipiendum, nunquam ad dandum. Otiantur, nemini proſunt Monachorum otia, bonæ intentiones, orationum multiloquia, ieiunia crapuloſa, ſpurca caſtitas, electiua obedientia, diues & pinguis paupertas, commentitius cultus Dei in Miſsis, & aliis electitiis operibus. Omnia hæc examinata ad amuſsim uerbi Dei, inueniuntur ſtulta, inania, erronea, impia, & plane uerbo Dei aduerſaria.

Iam expende quàm ſerio nos ſcriptura monuerit ultimorum temporum, quàm diuturnos, portentoſos & efficaces errores nobis prædixerit. Idq; proculdubio in hoc, ut caueamus, Ergo hoc uitæ genus eſt fugiendum, & redeundum ad communem Chriſtianæ uitæ profeſsionem,

extra

extra quam nemo ſaluatur. Si ſpiritus ſanctus nos non præmonuiſſet Matth. 5. 1. Timoth. 4. 2. Timoth. 3. 2. Theſſalo. 2. 2. Pet. 2. 1. Ioan. 2. 4. Daniel. 12. certe longitudo temporis, ſanctitas, eruditioq; hominum, & ſpecioſa hypocriſis hominum, nos retinerent in errore. Verum iam poſt graues ſpiritus ſancti admonitiones, non ſolum eſſemus ſomniculoſi, ſed ne Chriſtiani quidem, ſi nos non expergefacerent horrenda tonitrua uerbi Dei, quæ nos iubent cauere à Pſeudoprophetis & erroribus ultimi ſeculi. Et nihil curare multitudinem & claritatem hominum aut temporis diuturnitatem, Es heiſſt, Verbum tuum Domine lucerna pedibus meis, nicht Verbum humanum.

14 Saxeum pectus habet, quem non contremefacit grauiſsima Pauli ſententia. 1. Corin. 3, Fundamentum aliud nemo poteſt ponere, præter id quod poſitum eſt, quod eſt Iheſus Chriſtus. Hic nihil obſcure concludit Paulus, nullum aliud fundamentum eſſe iuſtificationis, quàm fidem

fidem in Chriſtum. Nos enim per Chriſtum in ſpiritu ſancto accepimus & habemus omnia á Deo patre, ſapientiam, iuſtitiam, ſanctificationem, redemptionem, uitam, ſalutem. Hæc eſt petra, ſuper quam tuto ædificatur Eccleſia aduerſus inferorum portas Matth. 16. Huic (Chriſto) omnes Prophetæ teſtimonium ferunt, quod remiſsionem peccatorum accepturus ſit per nomen eius, quiſquis crediderit in eum Acto. 10.

Nonne Ieremias cap. 23. recte dicit de uerbis Dei. Nunquid non uerba mea ſunt quaſi ignis & quaſi malleus conterens petram?

Certe hæc Pauli uerba ex Corinthiis totam Monaſticen cum omnibus ſuis uotis & ſtudiis, omnes ſectas & iuſtitiarios damnant & côterunt. Si enim uera ſunt, ut ſunt certiſsime, profecto omnium uotorum ædificatio conuincitur irrita, ruinoſa, ſuper harenam poſita.

Nonne Paulus Roma. 16. abſoluit nos 15
à uotis & Monaſteriis, quando dicit, Ob-

παρὰ.

ſecro uos fratres, ut conſideretis eos qui diſsidia & offendicula præter uel contra (utrunq; enim præpoſitio παρὰ ſignificat) doctrinam quam uos didiciſtis, gignunt, & declinetis ab illis. Nam qui eiuſmodi ſunt, Domino Iheſu Chriſto non ſeruiunt, ſed ſuo uentri, & per blandiloquentiam & aſſentationem decipiunt corda ſimplicium.

Obſecro quis Apelles ſuo penicillo ſic expreſſerit hominis faciem, ut hic ſpiritus ſanctus Monachos. Inſpice uitam & ſermonem eorum, & experieris. Nam ſimulant miram lenitatem, patientiam, modeſtiam, ſermones eorum ſunt compoſiti ad demulcendas aures. Vita & conuerſatio eorum oſtentant mirabilem ſanctitatem & patientiam, cum reuera ſpiritualiter omnium ſint ſuperbiſsimi, habentes ſpiritum compunctionis. Obſecro quibus blanditiis & promiſsionibus alliciunt Monachi homines in ſuum ordinem uel ſeruandum uel locupletandum? Hic promittitur incolumitas in uita, claritas in fama, proſperitas in ſeculo, deniq; uita æterna Monaſticæ

uitæ

uitæ cultoribus & honoratoribus. Et omnia ſunt hypocritica oſtentamenta & mera mendacia. Vide doctrinam, & certe dices, hæc ſunt præter & contra doctrinam Pauli Euangelicam. Quilibet ordo uult alio ſanctior haberi, & tamen omnis eorum pietas ſtat in nugis externis. Fidei plane nulla eſt mentio. Quid autem Paulus dicit? Iubet ne intrare religiones illas, ut ſatisfaciamus pro peccatis? Minime. Sed grauiſsimo præcepto iubet nos ab eis tanquam à deceptoribus & Euangelicæ doctrinæ hoſtibus fugere. Leue ne tibi uidetur hoc præceptũ ſpiritus ſancti, declinate ab illis? Quis tam uacillantem conſcientiã habet, quæ non hoc uerbo confirmetur, ut ſecure & cum fiducia relinquat Monaſteria, qualia nunc ſub Papatu ſunt, nempe uoragines perditionis & ſcholæ Antichriſti? Nonne per ſcripturam iubemur uigilare contra Sathanam, eumq; ut hoſtem fugere, quia pater mendacii eſt, quo nos ducit ad interitum, ita & eius miniſtros, qui ſe in Angelos lucis transformant, iubemur cauere, ne nos à fide abſtrahant, & à

Monaſteria ſub Papatu uoragines perditionis & ſcholæ Antichriſti.

 ueritate

ueritate in mendacium alliciant & ab-
ducant. Iam iudica tu, an ille qui ſcriptu-
ris obediens eſt, & mendaces cum men-
daciis deſerit, agat contra Deum uel
non? Imo agit ut filius lucis, cur igitur in
recte, id eſt iuxta Dei mandatum, factis
trepidaret eius conſcientia?

Nonne blaſphemia in Euangelium & mendacia ſunt, docere quod religiones & Monaſticæ ſint uita ſancta longe ſupra præcepta Dei. Fingunt enim illa ſtupida animalia uentris ſe omnia præcepta ſeruare, & ſuper hæc etiam ſeruare conſilia Euangelica. Hinc gloriantur ſe habere merita ſupererogationis, qua abominatione nulla alia eſt abominabilior. Nam fidei iuſtitiam Satanicis illis erroribus penitus obſcurarunt in Eccleſia.

Item diabolicum eſt docere quod Monachatus ſit ſtatus perfectionis. Vbi opinio peſtilentiſsima inoleuit, illas factitias religiones eſſe ſupra communem uitam Chriſtianorum. His errorum portentis factum eſt ut laicus, etiam ſi erat in ma-
trimonio

trimonio irreprehenſibilis, timebat Deum, & in ſua uocatione fideliter ſeruiebat, tamen perſuaſum habuit, ſuum ſtatum eſſe ſtatum mundanum, imperfectum, & ſibi opus eſſe Monachorum meritis ad conſequendam remiſsionem peccatorum, iuſtitiam & ſalutem. Vnde alioqui tot fundationes prouenirent? Vnde tot ampla & opulenta Monaſteria? quorum unus quotannis plus habuit aureorum, quàm omnes plebani in tribus aut quatuor Ducatibus. Noui Abbatem, qui quotannis habet decem & octo milia florinorum, noui alium qui habet duodecim milia florinorum. Et multos quorum ſinguli habent quinq; uel ſex milia florinorum quotannis.

Iam colligas in unam ſentinam omnes abominationes Monaſtices, & inhorreſces.

Monaſtica uota fiunt extra & contra fidem in Chriſtum.

Monaſtice ex præceptis Dei rigidiſsimis facit conſilia.

Monaſtice ſe ſupra communem Chri-

ſtianorum uitam,imo ſupra uitam Chri-
ſti,Mariæ & Apoſtolorum effert, & uo-
cat ſe uiam perfectionis & compendium
ad ſalutem.

Monaſtice ipſo facto negat Chriſtum & reiicit Dei gratiam, erigit cum Iudæis propriam iuſtitiam, Dei iuſtitiæ non uult ſubdi, aduerſatur uerbo & præceptis Dei, fidei & charitati. Libertatem Chriſtianam peſſundat. Mercenarios & Iſmaelitas facit. Exemplo ſuæ peſtiferæ Hypocriſeos multos à ueritatis uia abducit.

Monaſtice contra ſcripturas perpetua uota obtrudit, uoti conditiones ſpernit, quæ ſunt, ut uotum ſit licitum, non contra Deum, ut habeat conditionem exceptæ obedientiæ Dei & parentum & charitatis proximi, ut non ſit impoſsibile. Hæc omnia Monaſtice impia, non conſiderat, non obſeruat, & ex Chriſtianis Idololatras facit. Breuiter, non eſt minima pars efficacis illuſionis, quam. 2. Theſſa.2. Apoſtolus ultimis temporibus prædixit. Et tota nihil aliud eſt, niſi error & impietas.

Hæc

Hæc cum ita ſint, & ſpiritus ſanctus tam expreſsis uerbis Monaſticen damnet, eoq; nos ab ea abſoluat, niſi cæci, impii, obſtinati eſſe uelimus, qui ſpiritui ſancto reſiſtamus, debemus certe ſine dubitatione ſub pœna æterni maledicti, Satanicam uotorum ſeruitutem, ut peſtem pietatis relinquere, & ad dulciſsimam Chriſtianam libertatem redire, ac uiuere iuxta donum nobis collatum. Cur igitur non læta conſcientia in ſancto coniugio uerſaris, uir optime? Nonne Tuba Euangelii clangit, Veh ei, qui contempſerit. Propter uitandam fornicationem unuſquiſq; habeat ſuam uxorem. Si duxeris uxorem, non peccaſti. Hebræ.13. Coniugium honorabile eſt inter omnes. Spiritus ſanctus neminem excipit, Scortatores & adulteros iudicabit Deus. Et Matthæi decimonono, Non omnes capiunt uerbum hoc.

Apoſtoli, inquit Ignatius, habuerunt uxores. Cōiugium ſcriptura liberū omnibus proponit, prohibitionem eius uocat

diabolicam doctrinam. Exempla ueteris Eccleſiæ factum noſtrum corroborant. Quare ruptis traditionum uinculis inſultabimus Phariſeis noſtri ſeculi, uerbis Chriſti Matth. 15. Quare tranſgredimini præceptum Dei, propter traditionem ueſtram? Omnis plantatio, quam non plantauit pater meus cœleſtis, eradicabitur. Et cum Chriſtus dicat, Obmittite illos, duces ſunt cæci cæcorum, obediamus Chriſto magiſtro noſtro, quem pater iuſsit audire, & confugiamus à Papiſtica ſeruitute in aſylum uerbi Dei, ubi tentationum procella inſurgente ſatis ſuperq; tuti erimus.

Hæc breuiuſcula, domine & frater in Chriſto ſemper obſeruande, ſtans & obambulans rapui uerius quàm ſcripſi, quæ etſi non ſint magno artificio digeſta, firma tamen & inconcuſſa ſunt, quibus niti tuto poteſt conſcientia tua aduerſus omnes tentationum inſultus. Chriſtus nobis Euangelii fidem augeat ad gloriam nominis ſui, AMEN.

Lunoburgi in Saxonibus.

VRBANVS

RHEGIVS IOANNI PAVLI
Ludiliterarii Cellæ Saxonum
præfecto, Salutem in
Domino.

PRVDENTER egiſti, amice optime, quod meum fulmen in Monaſticen non ediſti abſq; meo conſilio. Scatebat enim libellus mendis quàmplurimis, ut mirer quomodo tam turpiter à Monachis fuerit uitiatus. Verum omnia exacte ad archetypon emendaui & ad prælum paraui. Tuum nunc fuerit Michaeli Lotter typographo mittere libellum, ut meo nomine excudatur. Proderit enim propter Laconicam breuitatem. Vale fœliciter Cellæ Saxonum in uico florum, 25. Maii Anno. 37.

VENERA-
BILI IN CHRISTO DOMINO Henrico Bilemanno, ordinis Franciſc fratri, conuentusq; Minoritarum in Stathagen Gardiano, ſuo domino & amico chariſsimo plenam Iheſu Chriſti cognitionem exoptat.

EN ACCIPE TANdem, mi Domine obſeruande, in uotariam Monaſticen ſcriptum illud D. Vrbani Rhegii, domini ac patris noſtri reuerendiſsimi, quod, ut tibi mitterem, tantopere à me efflagitaſti. Ex hoc autem clare cognoſces, quid te atq; tui ſimiles ſentire oporteat de hoc genere uitæ, in quo uerſaris, & quod tanquam ſtatum perfectionis ac compendiariam uiam ad promerendam iuſtitiam & ſalutem prædicatis, ſed falſo & impie contra apertiſsima ſcriptura-

rum

tum teſtimonia,ſicuti in hoc libello, etiam me tacente,tibi uidere licebit. Non te uero latere arbitror,iam fere biennium eſſe,cum tecum de Chriſtiana doctrina ac uera religione conferrem, & quibuſdam ſacrarum literarum argumentis Monaſticen improbarem, adhortarerq; ut relicta Monaſtice redires ad libertatem Euangelicam,ſed neſcio quid cauſæ adferres,cur id facere non liceret. Mihi autem uidebaris, quod meis rationibus, quibus te à uita Monaſtica auocare conabar, nullam fidem adhiberes, cenſeresq; me iuuenem indigniorem eſſe, quàm quod te ſenem,rationem bene recteq; uiuendi docerem,& tuum uitæ genus culparem. Quare placuit mihi hunc libellum, cui doctiſsimus uir Vrbanus Rhegius titulum fecit, Fulmen in uotariam Monaſticen,ad te mittere,ut uideas firmiſsimas atq; irrefragabiles ſcripturæ rationes,quod tuta conſcientia poſsis & debeas uitam tuam Monaſticam, tanquam ſtatum Deo diſplicentem,derelinquere, & redire ad libertatem Chriſtianam,precioſiſsimo Chriſti ſanguine nobis

bis

bis partam. Diligenter expendas quæ
ſingula huius libelli argumenta, &
facile eluceſcat tibi ueritas. Va-
le, & crede, non mihi, ſed
ueritati Euangelicæ.
Cellæ Saxonum
28. Maii.
Anno
1 5 3 7.

T. Ioannes Paul

MAGDEBVRGI EXCVDEBAT
MICHAEL LOTTHER,
M. D. XXXVII.